

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 sierpnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Jacek Dunikowski
Sędziowie	SSA Andrzej Ulitko SSA Piotr Sławomir Niedzielak (spr.)
Protokolant	Magdalena Suchocka

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku – Beaty Kwiećkowskiej – delegowanej do Prokuratury Apelacyjnej

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2014 r.

sprawy **A. K. s. J.**

o odszkodowanie

z powodu apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 23 kwietnia 2014 r. sygn. akt II Ko 44/14

I. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S. 147,60 zł (w tym 27,60 zł należnego podatku VAT) tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną wnioskodawcy z urzędu przed sądem odwoławczym;

III. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Suwałkach wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2014r. w sprawie II Ko 44/14 oddalił wniosek A. K. o zasądzenie od Skarbu Państwa na jego rzecz kwoty 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie w okresie od 22.10.2012r. do 22.12.2012r., zastosowane postanowieniem Sądu Rejonowego w Olecku z dnia 9.10.2012r. w sprawie o sygn. akt II K 621/12, na wniosek Prokuratora Rejonowego w Olecku,

Apelację od powyższego wyroku złożył pełnomocnik wnioskodawcy A. K.. Na podstawie art. 427§2 k.p.k. i art. 438§1 k.p.k. zarzucił mu:

- obrazę przepisów prawa materialnego – art. 52§2 k.p.k. poprzez nie zastosowanie tego przepisu w stosunku do A. K., w sytuacji gdy przysługuje mu zadośćuczynienie we wnioskowanej przez niego kwocie 40.000 złotych za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie.

Na podstawie art. 427§1 i 2 k.p.k. oraz art. 437§1 i 2 k.p.k. wniósł o zmianę wyroku poprzez zasądzenie od Skarbu Państwa A. K. kwoty 40.000 złotych zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie w okresie od 22 sierpnia 2012r. do 22 grudnia 2012r., bądź uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika wnioskodawcy jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym, stąd też nie było jakichkolwiek podstaw do tego aby ją uwzględnić.

Sąd I instancji prawidłowo ustalił w świetle całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, że roszczenie wnioskodawcy A. K. o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie będzie miało miejsce wówczas, gdy było ono stosowane z naruszeniem przepisów kpk, dotyczących tego środka zapobiegawczego albo okazało się niezasadne z punktu widzenia ostatecznego (prawomocnego) rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności karnej w świetle całokształtu okoliczności ustalonych w tej sprawie.

Nie budzi wątpliwości, że Sąd Rejonowy w Olecku, w chwili wydania postanowienia - w dniu 9 października 2012r. w sprawie II K 621/12, na mocy którego utrzymano w mocy stosowanie wobec A. K. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania i przedłużono czas jego trwania na okres dalszych 2 miesięcy od daty zatrzymania, tj. do dnia 22 grudnia 2012r. (i osadzono go w Areszcie Śledczym w S.), nie dopuścił się obrazy przepisów prawa karnego procesowego, gdyż zgromadzone w sprawie dowody wskazywały na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez wnioskodawcę zarzucanych mu czynów, a ponadto istniały przesłanki szczególne w postaci ukrywania się oskarżonego, które uniemożliwiało rozpoczęcie przewodu sądowego (wydano w stosunku do niego Europejski Nakaz Aresztowania) oraz istnienia obawy ucieczki lub ukrywania się. Zatem izolacyjny środek zapobiegawczy miał służyć zabezpieczeniu prawidłowego toku postępowania karnego i miał umocowanie w przepisach prawa.

W świetle powyższego gołosłowne są twierdzenia apelującego, że podstawą zastosowania tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego A. K. była przyjęta surowa kwalifikacja czynów z art. 278§1 k.k. w zw. z art. 64§1kk, od których został A. K. został uniewinniony. Przeczy temu podstawa prawna orzeczenia Sądu Rejonowego w Olecku z dnia 9.10.2012r. w sprawie II K 621/12 oraz uzasadnienie tego postanowienia, znajdujące się w aktach sprawy.

Nie można też zgodzić się z pełnomocnikiem wnioskodawcy, że zastosowane postanowieniem Sądu Rejonowego w Olecku w sprawie II K 621/12 tymczasowe aresztowanie okazało się niezasadne z punktu widzenia ostatecznego (prawomocnego) rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności karnej. Wprawdzie A. K. został wyrokiem Sądu Rejonowego w Olecku w sprawie II K 621/12 uniewinniony od popełnienia czynów zarzucanych mu w pkt I i II aktu oskarżenia, jednakże w granicach zarzutów z punktu III i IV aktu oskarżenia uznano go za winnego i wymierzono mu karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności. Fakt uniewinnienia od części czynów nie czyni tymczasowego aresztowania niesłusznym. Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu dotyczyło bowiem całego postępowania w sprawie II K 621/12, a zatem było związane zarówno z czynami, od popełnienia których A. K. został uniewinniony, jak również z czynami, za które został skazany, a nie wyłącznie zarzutu z art. 278§1 k.k. w zw. z art. 64§1kk, jak sugeruje skarżący. Nie ma żadnych podstaw, aby rozdzielać wskazane wyżej zarzuty. A. K. został zatrzymany i osadzony w areszcie śledczym celem przeprowadzenia postępowania w sprawie II K 621/12 pod kątem wszystkich czterech czynów zarzucanych mu aktem oskarżenia.

Na marginesie należy dodać, że w orzecznictwie wielokrotnie wskazywano, że „Sam fakt prawomocnego uniewinnienia (dotyczy to całości zarzutów) nie ma decydującego znaczenia dla przyjęcia „niewątpliwie niesłuszności” tymczasowego aresztowania. Niewątpliwie niesłuszne jest bowiem tylko takie tymczasowe aresztowanie, które spowodowało dolegliwość, której oskarżony (podejrzany) nie powinien był doznać w świetle całokształtu okoliczności, a więc i ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie, w której taki środek stosowano”.

W kontekście tak podniesionego przez skarżącego zarzutu na uwagę zasługuje pogląd ugruntowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, zgodnie z którym „możliwość uznania tymczasowego aresztowania podejrzanego za niewątpliwie niesłuszne wykluczona jest, gdy areszt zastosowano, bo podejrzany ukrywał się i uporczywie nie stawiał na wezwania, a zatem aresztowanie go warunkowało możliwość wykonania czynności procesowych” (porównaj m.in. KZS 2002, nr 12, poz. 47, uchwałę SN z dnia 15.09.1999r. I KZP 27/99).

Z taką sytuacją niewątpliwie mamy do czynienia na gruncie niniejszej sprawy. Nie można przyjąć, że tymczasowe aresztowanie A. K. w toczącym się przeciwko niemu postępowaniu karnym zakończonym prawomocnym wyrokiem częściowo skazującym w sprawie II K 621/12 Sądu Rejonowego w Olecku było niewątpliwie niesłuszne w sytuacji gdy, wnioskodawca ukrywał się przed organami wymiaru sprawiedliwości. W tym wypadku przy omawianiu zasady słuszności, sąd w sposób jedynie skuteczny poprzez zastosowanie tymczasowego aresztowania, realizował swój ustawowy obowiązek (art. 2 k.p.k.), a wnioskodawca uniemożliwiał rozpoczęcie przewodu sądowego ukrywając się przed wymiarem sprawiedliwości. Zastosowano wobec niego Europejski Nakaz Aresztowania, został on zatrzymany w dniu 22 sierpnia 2012r. Ukrywanie się przed wymiarem sprawiedliwości lub uporczywe nie stawianie się na wezwania pociąga za sobą stwierdzenie, iż niesłuszne z punktu widzenia prawomocnego rozstrzygnięcia tymczasowe aresztowanie, z reguły traci atrybut niesłuszności z tych samych powodów, które legły u podstaw unormowania z art. 259 § 4 kpk. (wyrok SN z dnia 15.02.2002r. IV KK 160/02). Kolizja dwóch dóbr (skutecznego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i wolności oskarżonego) rozstrzygnięta została przez ustawodawcę właśnie w unormowaniu art. 259 § 4 k.p.k. Takie tymczasowe aresztowanie nie tylko nie jest niewątpliwie niesłuszne, czy niesłuszne, lecz uznać je trzeba po prostu za słuszne, jako zgodne z prawem.

Skoro zatem przyjąć należy, że w niniejszej sprawie słuszne było zastosowanie wobec A. K. tymczasowego aresztowania, to w pełni zgodzić się należy z Sądem Okręgowym, że przepis art. 552 § 4 k.p.k. nie dawał podstaw do uwzględnienia roszczenia odszkodowawczego A. K. przeciwko Skarbowi Państwa.

Należy przy tym zauważyć, że ograniczenia wynikające z tymczasowego aresztowania (brak widzeń, brak możliwości wsparcia rodziny, itp.), które dotknęły wnioskodawcę, nie wynikały jedynie z tymczasowego aresztowania zastosowanego w tej konkretniej sprawie ale także z tymczasowych aresztowań stosowanych w innych sprawach: Sądu Rejonowego w Elku sygn. akt II K 414/03 i Sądu Rejonowego w Augustowie sygn. akt II K 418/02.

Za niezasadny należało również uznać zarzut obrazy przepisu prawa materialnego, tj. art. 552§2kpk poprzez jego niezastosowanie. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie było podstaw, aby w stosunku do wnioskodawcy zastosować w/w przepis bowiem w realiach niniejszej sprawy nie mamy do czynienia z uchYLENIEM skazującego orzeczenia ani też nie umorzono postępowania wskutek okoliczności, których nie uwzględniono we wcześniejszym postępowaniu.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego należy więc uznać za w pełni zasadne stanowisko Sądu I instancji, że tymczasowe aresztowanie zastosowane wobec A. K. nie było niewątpliwie niesłuszne, a zatem brak było podstaw uzasadniających przyznanie wnioskodawcy zadośćuczynienia za stosowane wobec niego tymczasowe aresztowanie.

W związku z powyższym, Sąd Apelacyjny w Białymstoku nie znalazł jakichkolwiek podstaw do ingerowania w treść rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Suwałkach i dlatego też na mocy art. 437 § 1 k.p.k. uznając apelację pełnomocnika wnioskodawcy za oczywiście bezzasadną, zaskarżony wyrok, jako w pełni trafny utrzymał w mocy.

Na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 554 § 2 k.p.k. in fine Sąd Apelacyjny obciążył Skarb Państwa kosztami postępowania odwoławczego.

(...)(...)